

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 13.6.2006
COM(2006) 304 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK**

**Államháztartás a GMU-ban – 2006, az átdolgozott Stabilitási és Növekedési Paktum első
évről**

{SEC(2006) 751 }

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

Államháztartás a GMU-ban – 2006, az átdolgozott Stabilitási és Növekedési Paktum első évéről

1. EGY ÉVES AZ ÁTDOLGOZOTT STABILITÁSI ÉS NÖVEKEDÉSI PAKTUM

Egy év telt el mióta az EU állam-, illetve kormányfői jóváhagyták a Stabilitási és Növekedési Paktum (SNP) reformjának főbb elemeit a 2004 szeptemberi bizottsági közleményben előterjesztett ötletek alapján. A Bizottság javaslata szerint egy erős közgazdasági megalapozottságú kiszélesített közös költségvetési keretrendszer lehetővé tenné a kibővített EU-ban lévő gazdaságok eltérő helyzetének nagyobb mértékű figyelembevételét és hozzájárulna tagállamokban az SNP nagyobb hitelességéhez és az azzal való azonosuláshoz, miközben az EU-ban az elmúlt évtizedben kiépített megalapozott költségvetési politikakultúrán alapszik.

A 2005. évi SNP-reform megerősítette a Szerződés alapvető szabályait és elveit, valamint ismételten konszenzust teremtett a 25 tagállam között a megalapozott költségvetési politikák elérésének céljáról. A költségvetési hiányra, illetve államadósságra vonatkozó 3, illetve 60 százalékos plafon marad továbbra is a rendszer alapköve. Az átdolgozott SNP számos olyan rendelkezést tartalmaz, amely a túlzott hiány korai felismeréséhez, valamint azonnali és fenntartható orvoslásához járul hozzá.

Ugyanakkor az SNP-reform megnövelte a keretrendszer rugalmasságát és közgazdasági megalapozottságát. Az átdolgozott SNP többek között nagyobb figyelmet szentel az adósságok alakulásának és – a növekedést, valamint a foglalkoztatást szolgáló lisszaboni stratégiával összhangban – a növekedési potenciált fokozó strukturális politikák alkalmazásának, illetve az államháztartások hosszú távú fenntarthatóságának. A tagállamoktól a gazdaságilag kedvező időszakokban a költségvetési konszolidációra irányuló erőfeszítések növelését követeli meg, amely szükséges ahhoz, hogy a gazdaságilag kevésbé kedvező időkre költségvetési játékteret hagyjon. Megerősítette a középtávú célkitűzéseket a fenntarthatóság és az országspecifikus helyzetek egyértelműbb figyelembevételével. A túlzott hiány esetén követendő eljárás során a határozatokat és az ajánlásokat most egy átfogó gazdasági elemzést követően hozzák meg, és a csak rövid távú nominális eredményekhez képest nagyobb hangsúlyt fektetnek a strukturális költségvetési konszolidációs törekvésekre.

Általában elmondható, hogy a 2005. évi reform megerősítette az SNP-t és újra kihangsúlyozta a költségvetési koordinációs eljárásban – a magas szintű makrogazdasági stabilitás eléréséhez hozzájáruló eszközként – betöltött központi szerepét, amely az integrált iránymutatásokban megfogalmazottak szerint a fenntartható gazdasági és foglalkoztatottsági növekedés alapvető feltétele.

Az új keretrendszer hivatalosan 2005 nyarán lépett hatályba, a megfelelő másodlagos jogszabálysomag¹ tanácsi elfogadásával. Azóta a tagállamoknak, a Bizottságnak és a Tanácsnak bőven volt alkalma ezeket az új szabályokat próbára tenni és biztosítani, hogy ténylegesen végrehajtsák őket. A reformot követő egy év elteltével a Bizottság felülvizsgálja az átdolgozott SNP végrehajtását és felhívja a figyelmet a fennmaradó kihívásokra.

2. AZ ELSŐ ÉV TAPASZTALATAI

Az átdolgozott SNP-re irányuló, első évben megszerzett tapasztalatok előnyös képet mutatnak. Általában elmondható, hogy folytatódtak a költségvetési kiigazítások, valamint a megnövelt közgazdasági megalapozottságú határozatok és ajánlások előnyeit élvező SNP-eljárásokat zökkenőmentesen és következetesen hajtották végre. Aggályok merülnek fel azonban a Paktum prevenciók ágá végrehajtásának tekintetében, mivel még nem egyértelmű, hogy a költségvetési konszolidáció lépést tart-e majd a javuló növekedési kilátásokkal. Az átdolgozott Paktum sikerének mércéje, hogy az évek során a tagállamok milyen mértékben tudják végrehajtani a szükséges költségvetési kiigazításokat.

i. Pozitív tapasztalatok, többek között az SNP korrekciós ága tekintetében

A túlzott hiány esetén alkalmazandó eljárás során hozott határozatok és ajánlások megnövelt közgazdasági megalapozottságúak

Az átdolgozott SNP számos fontos rendelkezést tartalmaz, amelyek biztosítják a túlzott hiány pontos meghatározását. Lehetővé teszi, hogy a túlzott hiány esetén alkalmazandó eljárás során nagyobb hangsúlyt kapjanak az országspecifikus gazdasági megfontolások. Előírja, hogy amennyiben a hiány meghaladja a GDP 3 %-át, a Bizottság minden esetben beszámolót készít, amely átfogó értékelést nyújt az érintett tagállam gazdasági és költségvetési helyzetéről. 2005 márciusa óta a Bizottság három tagállam vonatkozásában fogadott el ilyen beszámolót. Ezek a beszámolók minden olyan kérdéskört figyelembe vettek, amelyek a helyzet értékeléséhez szükségesnek tűntek a túlzott hiány fennállásáról szóló döntés és a kiigazítás határidejének megállapítása során.

Az átdolgozott SNP továbbra is szabályokon alapuló rendszer

Az átdolgozott SNP meghatározza, hogy a GDP 3 %-át meghaladó nem átmeneti vagy a referenciaértéktől nagyban eltérő hiány tekintendő túlzott hiánynak. Valójában a reform óta valamennyi, a GDP 3 %-át – néha kis mértékben – meghaladó hiányt túlzottnak tekintettek. Ez azt is megerősíti, hogy az SNP továbbra is egy szabályokon alapuló rendszer, amely a kötelezettségvállalások betartásának és valamennyi tagállam egyenlő bánásmódban való részesítésének legjobb biztosítéka.

Ésszerű határidőket szabtak a túlzott hiány kiigazításához

Míg a tanácsi ajánlások vezérelve továbbra is a túlzott hiány haladéktalan kiigazítása, a túlzott hiány esetén alkalmazandó eljárás során a Tanács gazdasági megfontolásoknak is helyet adott annak érdekében, hogy a tagállamok számára ésszerű határidőket szabjon túlzott hiányaik

¹ [Az 1466/97 és az 1467/97 tanácsi rendelet módosításáról szóló 1055/05 és 1056/05 tanácsi rendelet 2005. július 7-én került elfogadásra.](#)

korrekciójához. Így a lassú gazdasági növekedéssel rendelkező tagállamok hosszabb határidőket kaptak a jelentős túlzott hiány kiigazításához (kettő vagy három év). A 3 százalékos csak épphogy meghaladó hiánnyal rendelkező és a becslések szerint a növekedési potenciált hamarosan elérő vagy azt meghaladó tagállamok számára rövid határidőt állapítottak meg.

Az uniós szintű fokozott együttműködés lehetővé tette, hogy a költségvetési konszolidációra vonatkozó nemzeti stratégiákat figyelembe vevő határidőket szabjanak, feltéve hogy ezek a stratégiák teljes mértékben összhangban vannak az SNP-szabályokkal.

...miközben jelentős strukturális erőfeszítéseket javasoltak

A gazdasági feltételek figyelembevétele – eltérően a reform végrehajtásakor kifejezett aggályoktól – nem vezetett enyhébb határozatokhoz és ajánlásokhoz. Az átdolgozott SNP értelmében a túlzott hiány esetén követendő eljárás során a Tanács által a tagállamoktól megkövetelt költségvetési kiigazítások sokkal jelentősebbek voltak mind a korábbiakban javasoltaknál, mind az éves költségvetési beszámolóban meghatározott határérték által megkövetelt és a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális kiigazításnál. A javasolt strukturális költségvetési erőfeszítések továbbá kizárják az egyszeri vagy a költségvetési mérlegre csak átmeneti hatással bíró intézkedéseket. Ez segít a hosszú távon hatékony és eredményes államháztartáshoz és költségvetési fenntarthatósághoz hozzájáruló intézkedésekre való összpontosításban, és biztosítja, hogy a túlzott hiányok folyamatosan kiigazításra kerüljenek.

A túlzott hiány esetén követendő eljárás során a tagállamok általi költségvetési előirányzatok nagyjából összhangban vannak a tanácsi ajánlásokban foglalt követelményekkel, amely azt sugallja, hogy az új Paktum jobban befolyásolja a nemzeti költségvetési politikára vonatkozó terveket és döntéseket. Az elkövetkezendő évek során jobban fel tudjuk majd mérni, vajon ez konkrét fellépésekben is meg fog-e nyilvánulni. A hatékony fellépés ösztönzése érdekében, amennyiben a tagállamok nem tartják tiszteletben a tanácsi ajánlásokat, a Bizottság megteszi a szükséges lépéseket.

Nagyobb hangsúlyt kap az adósság mértéke és alakulása

A túlzott hiány esetén követendő eljárással összefüggésben több figyelmet szenteltek az adósságok alakulásának. Felülvizsgálták, vajon a GDP 60 %-át meghaladó adósság szintek megfelelő mértékben csökkentek-e és megfelelő ütemben közelítenek-e a referenciaértékhez. A műveleteket szoros figyelemmel kísérték, amely negatív hatással volt az adósság szintekre, az állományalkalmazkodás alakulását is beleértve.

Jobb gazdasági párbeszéd a Bizottság, a Tanács és a tagállamok között

2005 márciusában az átdolgozott SNP-ről való megállapodás alkalmával kihangsúlyozta a Tanács, hogy a Bizottság, a Tanács és a tagállamok között fokozott együttműködés szükséges az SNP-szabályok megerősítése és a nemzeti azonosulás fokozása érdekében.

Az átdolgozott SNP-vel kapcsolatban szerzett tapasztalatok azt mutatták, hogy a költségvetési ellenőrzési eljárásban nagyobb teret engedve a gazdasági megfontolásoknak a reform segítette, hogy egyes országok helyzetéről egy uniós szintű konstruktív és átlátható gazdaságpolitikai párbeszéd alakuljon ki. Ez erősítette a kölcsönös támogatást és nyomásgyakorlást, amely az érintett tagállamoknak a tanácsi ajánlásokkal való jobb azonosulásával együtt hozzájárult a Paktum zökkenőmentes és hatékony működéséhez. A 2005. évi Stabilitási és Konvergencia Program aktualizálásai, valamint a túlzott hiány

esetében követendő eljárás során hozott ajánlások és határozatok értékelése tekintetében fennálló eltérés a Bizottság és a tagállamok között ebben az összefüggésben értelmezendő.

ii. A Paktum prevenció ág végrehajtása tekintetében fennálló egyes aggályok

A középtávú költségvetési célok elérésére való törekvés során a visszatérő hibák múltbéli tapasztalataiból kiindulva a 2005-ös SNP-reform – a megalapozottság növelése révén – a Paktum prevenció ágát erősítő számos változást vezetett be.

Az eredeti Stabilitási és Növekedési Paktumra vonatkozó egyik kritika az volt, hogy a magas nominális növekedéssel rendelkező egyes országokban az egyensúly megközelítésére vagy többletre irányuló egységes középtávú célkitűzés eltúlzott politikai irányvonalat képviselt. Az átdolgozott SNP már nem követeli meg a tagállamoktól, hogy középtávon egységesen az egyensúlyhoz közeli egyenlegre törekedjenek. Ehelyett különböző középtávú célkitűzéseket szab az egyes tagállamok számára, amelyek figyelembe veszik az országspecifikus gazdasági és költségvetési körülményeket annak érdekében, hogy elegendő biztonsági rés maradjon tekintettel a GDP 3 %-át kitevő referencia-értékre és a prudens adósságszintek fokozatos elérésére és fenntartására. Az átdolgozott SNP számos hatékony és eredményes, valamint egyszerű költségvetési politikai elvet is tartalmaz azon tagállamok számára, amelyek még nem érték el középtávú célkitűzéseiket, valamint a ciklikus fellendülés alatti költségvetési magatartás tekintetében is. Különösen az euróövezet tagállamainak vagy az ERM II-ben (árfolyam-mechanizmus) résztvevőknek kell a GDP 0,5 %-ában kifejezett éves strukturális kiigazításra vonatkozó határértéket követni. Gazdaságilag kedvező időszakban nagyobb mértékű kiigazítás követendő.

Az országspecifikus középtávú költségvetési célkitűzések gazdasági megfontolásokat és nemzeti stratégiákat tükröznek

Az aktualizált Stabilitási és Konvergencia Program 2005. évi tárgyalása során az egyes tagállamok számára eltérő középtávú költségvetési célkitűzéseket határoztak meg. A hozzávetőlegesen magas költségvetési fenntarthatósági kockázattal (nagy adósság, alacsony potenciális növekedés) rendelkező országok számára a középtávú célkitűzés az egyensúly vagy csekély többlet elérése. Az alacsony adóssággal és magas növekedési potenciállal rendelkező országok a GDP maximum 1 %-ának megfelelő és a költségvetési műveleteknek teret engedő hiányra törekednek, miközben adósságaikat prudens értékeken próbálják stabilizálni.

Érdekes módon egyes országok az átdolgozott SNP által szigorúan megkövetelteknel ambiciózusabb középtávú célkitűzéseket javasoltak. Erre a legtöbb esetben az európai szinten meghatározott célkitűzések és a nemzeti stratégiák közötti összhang biztosítása érdekében került sor az államháztartások fenntarthatósága érdekében. Ez bizonyítékul szolgál arra, hogy az országspecifikus gazdasági helyzeteket jobban tükröző célkitűzéseket a 25 tagállamból álló kibővített EU-ban nemzeti szinten jobban elfogadják a költségvetési politika alapköveként.

... a célkitűzések elérésére irányuló tervezett költségvetési erőfeszítések azonban nem mindig elég ambiciózusak és nem érik el a 2006-os 0,5 %-os határértéket

A Stabilitási és Konvergencia Program 2005. évi aktualizálásai megerősítették a középtávú célkitűzések elérésére irányuló szándékot azokban a tagállamokban, ahol azokat még nem érték el. A jelenlegi költségvetési helyzet és a nemrég megállapított országspecifikus

középtávú költségvetési célkitűzések közötti nagy eltérést tekintve azonban nagyobb tervezett konszolidációs erőfeszítések lettek volna várhatók.

A középtávú célkitűzést – de nem a túlzott hiány esetén követendő eljárás során – még el nem érő tagállamok 2007. és 2008. évre szóló költségvetési tervei összhangban vannak az új SNP-nek a strukturális kiigazításra vonatkozó, a GDP 0,5 %-ában kifejezett határértékével. A 2006-ra tervezett kiigazítás azonban bőven nem éri el a 0,5 %-os kiigazítást. A Bizottság tavaszi előrejelzése szerint az EU strukturális egyenlege átlagban nem fog javulni, sőt néhány tagállam vonatkozásában gyengülni fog, expanzióssá és prociklikussá téve ezzel a költségvetési megközelítést. Szigorú költségvetési végrehajtás, valamint – szükség esetén – 2006-ban további konszolidációs intézkedések és 2007-re szóló ambíciózus költségvetési politika szükséges a jelenlegi erőfeszítések és az SNP szerinti követelmények közötti eltérés csökkentése érdekében.

Az egyértelmű fejlődés ellenére fennmaradó kérdések a tagállamok által tervezett középtávú költségvetési kiigazítások hitelességével kapcsolatban

Az eredeti SNP végrehajtása során szerzett tapasztalatok azt mutatták, hogy a középtávú költségvetési terveket valós és óvatos makrogazdasági előrejelzésekre kell alapozni, valamint állandó intézkedésekkel és strukturális reformokkal kell segíteni a hitelesség érdekében. Ebben a kérdésben is eltérők a vélemények.

A Stabilitási és Konvergencia Program utolsó tárgyalásának ígéretes jellemzője, hogy a középtávú költségvetési előrejelzések szinte minden esetben valós makrogazdasági becsléseken alapulnak. A korábbi évek tapasztalataihoz viszonyítva – amikor a költségvetési előrejelzések túlzottan optimista makrogazdasági becsléseken alapultak – ez jelentős fejlődés. További pozitív fejlődés, hogy a középtávú tervezés esetében nem lehet egyszeri vagy egyéb ideiglenes intézkedésekhez folyamodni. Ezen intézkedések az EU GDP-jének kevesebb mint 0,1 %-át teszik ki 2006-ban, 2007, illetve 2008-ban pedig elhanyagolható mértékűek. Számos esetben a tervezett konszolidációt szolgáló intézkedések azonban nem eléggé specifikusak. A programidőszak végére ütemezett költségvetési kiigazításoknak a tervezett konszolidációt szolgáló intézkedések előírásának hiányával való párosítása néhány program esetében aggodalomra ad okot.

3. FENNMARADÓ KIHÍVÁSOK

Általában elmondható, hogy az átdolgozott SNP-vel kapcsolatban az egy év során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy újra nő az EU költségvetési keretrendszerének a hitelessége. Az SNP-reform a szabályok gazdasági ésszerűségének növelését, a tagállamok keretrendszerrel való fokozottabb azonosulását, valamint zökkenőmentesebb és nagyobb mértékű együttműködésen alapuló végrehajtást tett lehetővé. Ezek a fejlődések a jövőbeni végrehajtás tekintetében bizonyos optimizmusra adnak okot. Bár – előre tekintve – már számos kihívás meghatározásra került.

i. A reform szellemisége érvényesülésének biztosítása a kedvező időszakokban

Bízatóak a 2005. évi költségvetési egyenlegek. Az EU nominális hiánya a GDP 2,3 %-ára csökkent a 2004. évi 2,6 %-hoz viszonyítva. A strukturális egyenleg a GDP körülbelül ¾ százalékával javult, amely 1997 óta a legjelentősebb fejlődés. A vártnál nagyobb hiánycsökkentést főként a vártnál nagyobb bevételek, amelyeket – a felülvizsgált

szabályokkal összhangban – hiánycsökkentésre irányoztak elő, valamint a szakpolitika szigorúbb végrehajtása okozták.

A gazdasági mutatók és az előrejelzések megerősítik, hogy tovább javulnak az EU-ban a ciklikus feltételek. A szerzett tapasztalat rámutatott a kedvező időben folytatott prudens költségvetési politika jelentőségére a hiány felhalmozódásának visszaszorítása és fenntartható szintre való csökkentésének biztosítása érdekében. Az elemzések kimutatták, hogy az elmúlt évtizedben az EU-ban elég gyakran alkalmaztak prociklikus költségvetési politikát és az Államháztartás a GMU-ban című ez évi beszámoló rámutat arra, hogy különösen kedvező időszakokban került sor prociklikus költségvetési politikák alkalmazására. A kedvező időszakokban alkalmazott prociklikus megközelítés elkerülése az euróövezetben alapvető fontosságú a fenntarthatóbb költségvetési egyenlegek felé történő gyors haladás és a növekedést és foglalkoztatottságot elősegítő monetáris és pénzügyi politikák kombinációjának fenntartása érdekében. A tagállamok által megfogalmazott 2006-ra szóló költségvetési tervek és a Bizottság nemrég kiadott gazdasági előrejelzése azt sugallja, hogy a jelenlegi fellendülést eddig nem használták a költségvetési konszolidáció gyorsítására és az államadosság szigorú csökkentésére. Nagyobb költségvetési kiigazításokra 2006-ban kerül sor. A Bizottság erősebb kölcsönös támogatás és nyomásgyakorlás érdekében lép majd fel, amelyre a 2006. évi költségvetések szigorúbb végrehajtásának biztosítása és a 2007. évi nagyra törő költségvetési tervezetek kialakítása érdekében van szükség.

ii. Nagyobb hangsúlyt kap az államháztartások fenntarthatósága

Az általános költségvetési hiány csökkentése felé való előrelépés ellenére az EU-ban az adóssághányad a GDP 62,4 %-ának megfelelő 2004. évi értékről 2005-re a GDP 63,4 %-ára nőtt. Az elkövetkező években a nagyobb gazdasági növekedés és a stabil elsődleges többlet várhatóan visszafordítja az adóssághányad tekintetében 2003 óta megfigyelt fenti folyamatot. Az adósságarány 2007-ben a GDP kicsit kevesebb, mint 63 %-a alá esik. A legtöbb tagállam előtt álló hosszú távú költségvetési kihívások fényében a közeljövőben az adóssághányadok jelentős csökkentése szükséges.

A népességöregedés összefüggésében az államháztartások fenntarthatósága minden EU tagállam számára alapvető szakpolitikai célkitűzés kell, hogy legyen. Az átdolgozott SNP helyesen helyez nagyobb hangsúlyt az adóssággal és a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdésekre. A reform óta jelentős előrehaladás történt az öregedés költségvetésre gyakorolt hatása mögött húzódó dinamika megértésében. Különösen a Bizottság és a tagállamok értettek egyet abban, hogy számszerűsíteni kell a népességöregedés államháztartásra gyakorolt hatásait²

Előre tekintve további előrelépés szükséges a hosszú távú és a rövid távú költségvetési politikai kihívások jobb integrálása érdekében. 2006 végén számol be a Bizottság arról, hogy miként lehetséges az országspecifikus középtávú költségvetési célkitűzések meghatározása során közvetlenül figyelembe venni a fenntarthatóságra vonatkozó megfontolásokat. Számos előzetes megfontolás található az „Államháztartás a GMU-ban – 2006” című beszámolóban, az alternatív megközelítésekről szóló vita ösztönzése érdekében.

² A hosszú távú költségvetési előrejelzéseket közösen megállapított feltevésekre és számos költségvetési kérdésre (nyugdíjak, egészségügyi ellátás, hosszú távú gondoskodás, oktatás és munkanélküli járulékok) vonatkozó módszerre alapozva aktualizálták.

iii. Növekvő statisztikai kormányzás

Az SNP-reformról történő megegyezés során a Tanács úgy vélte, hogy a költségvetési keretrendszer hatékony végrehajtása az európai számviteli standardokkal összhangban alapvetően a harmonizált költségvetési statisztikák minőségén, megbízhatóságán és időszerűségén alapszik. A Tanács megítélése szerint ösztönözni kell az európai statisztikai rendszer határozottabbá és a pontatlan beszámolók tekintetében kevésbé érzékeny tétele érdekében folytatott munkát.

Az elmúlt pár hónap során számos fejlemény javított a helyzeten. A Tanács módosította a tagállami költségvetési adattovábbítást szabályozó rendeletet³ az Eurostat kormányzati statisztikák minőségének értékelését, az adatösszeállítást és az értesítési eljárást szolgáló működési kapacitásának növelése érdekében. 2005. május 25-én a Bizottság azt javasolta, hogy a tagállamok ismerjék el az európai statisztikákra vonatkozó magatartási szabályzatot az EU-ban lévő statisztikai hivatalok közös szabványainak gyűjteményeként és ennek megfelelően megerősítésre került a nemzeti és közösségi statisztikai hivatalok intézményi felállítása⁴.

Ezen erőfeszítésekre alapozva további előrelépés szükséges a nemzeti és európai szintű jó minőségű statisztikák létrehozására vonatkozó megfelelő gyakorlatok, források és kapacitások biztosítása érdekében.

iv. Jobb összhang a költségvetési politika és a növekedés között

A költségvetési politika leginkább azzal járul hozzá a növekedéshez, hogy rendezett és hatékony, valamint stabil makrogazdasági környezetet hoz létre, amint az a növekedésről és foglalkoztatásról szóló integrált iránymutatásokban is szerepel. Mindazonáltal további összhangot kell és lehet kialakítani. Kihívást jelent például a reformok végrehajtását ösztönző olyan módszer kidolgozása, amely egyidejűleg lehetővé teszi a fenntartható költségvetési helyzetek felé haladást és fokozza a növekedési kilátásokat is. Az SNP-reform által bevezetett, a középtávú célkitűzések elérése érdekében történő kiigazítások meghatározásakor a fő strukturális reformok figyelembevételére vonatkozó lehetőséget ebben az összefüggésben kell vizsgálni. E célból szükséges a strukturális reformok gazdasági és költségvetési hatásainak megértését és számszerűsítését fejleszteni. A fenntartható költségvetési egyenlegek felé törekvés során fontos továbbá, hogy a költségvetésekben fokozott hangsúlyt kapjanak növekedést fokozó prioritások és biztosítsák a csökkentett adósságteher nyújtotta lehetőségek legjobb kihasználását. A középtávra tervezett költségvetési szabályok ehhez jelentősen hozzájárulhatnak és a számos tagállamban már létező szabályok hasznos példaként szolgálhatnak a többiek számára.

A stabil és fenntartható növekedési ütem EU-tagállamokban való fokozása érdekében és nevezetesen a még mindig a nominális konvergencia szakaszában lévő tagállamokban fokozottan kell figyelni a költségvetési politika makrogazdasági fejleményekre gyakorolt hatására is. Az érintett ország tekintetében az általános makrogazdasági helyzet tekintetében nagyobb hangsúlyt kell helyezni a költségvetési politika értékelésére az SNP-reform

³ [A 3605/93/EK rendeletnek \(HL L 332., 1993.12.31.\) a módosításáról szóló 2103/2005/EK tanácsi rendelet \(HL L 337., 2005.12.22.\).](#)

⁴ [A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak és javaslat a nemzeti és közösségi statisztikai hivatalok függetlenségéről, integritásáról és elszámoltathatóságáról \(COM \(2005\) 217\).](#)

prevenációs ága összefüggésében. Különös figyelmet kell szentelni a külső egyensúlyhiányra, az inflációra és a versenyképességre.

v. A költségvetési szabályok és intézmények nemzeti szintű támogatása

Az SNP-reformról szóló megállapodás kiemelte, hogy a hazai költségvetési ellenőrzésben jelentősebb szerepet is betölthetnének a nemzeti költségvetési szabályok és intézmények. Számos tagállam tapasztalata rámutatott arra, hogy a jól felépített költségvetési szabályok és intézmények segítik a fenntartható költségvetési egyenlegek elérését és hozzájárulnak a kedvező időszakokban gyakorolt prociklikus politikák elkerüléséhez. A Bizottság üdvözölte a pénzügyminiszterek – SNP-reform keretében tett – megfelelő nemzeti szintű költségvetési szabályok és intézmények kifejlesztésének fontosságáról szóló nyilatkozatát.

Az intézményi rendszernek a költségvetési alakulására gyakorolt befolyásáról szóló vita ösztönzése érdekében az „Államháztartás a GMU-ban – 2006” című beszámoló olyan elemző tanulmányokat tartalmaz, amelyek egyértelműen bemutatják, hogy a számszerűsített költségvetési szabályokon nyugvó tagállamokban általában kisebb a hiány és kevésbé prociklikus költségvetési politikát folytatnak. Ugyanakkor azt sugallja, hogy a költségvetés területén független elemzést végző és javaslatokat tevő, valamint független hiteles gazdasági előrejelzéseket megfogalmazó nemzeti intézmények jelenléte pozitív hatással van a költségvetés alakulására. A beszámoló országspecifikus tapasztalatokat vizsgál és meghatározza a költségvetési szabályok és intézmények kívánatos jellemzőit. További erőfeszítések szükségesek a jó gyakorlatok elterjesztése érdekében.

A nemzeti költségvetési eljárások és az EU-keretrendszer közötti kölcsönhatás megerősítése terén is van helye előrelépésnek. Ez lehetővé tenné, hogy nagyobb mértékben vegyék figyelembe az uniós szintű vitákat a nemzeti költségvetések elkészítésekor. A következő évre szóló költségvetési tervezet tagállamok általi elkészítése előtti intenzívebb uniós szintű párbeszéd jó hatással lenne az EU politikai koordinációjával való tagállami azonosulásra. Ez lehetővé tenné, hogy a nemzeti parlamentek jobban részt vegyenek az uniós költségvetési felügyeleti és koordinációs eljárásban.